

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH**  
**EKONOMICKÁ FAKULTA**

---

Studijní program: B6208 Ekonomika a management  
Studijní obor: Obchodní podnikání  
Katedra: ekonomiky

**BAKALÁŘSKÁ PRÁCE**

**Vliv majetkové struktury na ekonomické výsledky podniku**

Vedoucí bakalářské práce:  
**Ing. Martina Novotná, Ph.D.**

Autor:  
**Hana Čapková**

---

**2009**

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů, které jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

České Budějovice dne 1. dubna 2009

.....

Děkuji Ing. Martině Novotné, Ph.D. za odborné vedení, pomoc a cenné rady, které mi poskytla při tvorbě této bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat vedení sledovaného podniku za poskytnutí informací a jejich vstřícný přístup.

<b>1. ÚVOD</b> .....	6
<b>2. MAJETKOVÁ STRUKTURA PODNIKU A JEJÍ JEDNOTLIVÉ SLOŽKY</b> ....	7
2.1. Dlouhodobý majetek.....	7
2.1.1. Nehmotný dlouhodobý majetek.....	7
2.1.2. Hmotný dlouhodobý majetek.....	8
2.1.3. Finanční dlouhodobý majetek.....	8
2.2. Oběžný majetek .....	9
2.2.1. Zásoby.....	11
2.2.2. Pohledávky.....	12
2.2.3. Finanční majetek.....	13
2.2.4. Ostatní aktiva .....	14
<b>3. FINANCOVÁNÍ MAJETKU S OHLEDEM NA STUPNĚ LIKVIDITY JEDNOTLIVÝCH SLOŽEK</b> .....	15
3.1. Kategorie podnikové likvidity .....	15
3.2. Zlaté bilanční pravidlo financování .....	16
3.3. Vlastní kapitál .....	17
3.3.1. Základní kapitál .....	18
3.3.2. Kapitálové fondy.....	18
3.3.3. Fondy ze zisku .....	19
3.3.4. Nerozdělený zisk.....	19
3.4. Cizí zdroje (cizí kapitál) .....	19
3.4.1. Dlouhodobý cizí kapitál.....	20
3.4.2. Krátkodobý cizí kapitál.....	20
3.4.3. Rezervy .....	21
3.5. Zlaté pravidlo vyrovnaní rizika.....	22
3.6. Příčiny použití cizího kapitálu .....	23
3.7. Rozvaha .....	23
<b>4. FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ VELIKOST JEDNOTLIVÝCH SLOŽEK PODNIKOVÉHO MAJETKU</b> .....	25
<b>5. MOŽNOSTI HODNOCENÍ MAJETKOVÉ STRUKTURY</b> .....	27
5.1. Finanční analýza .....	27

5.1.1. Vstupy do finanční analýzy .....	27
5.1.2. Poměrové ukazatele .....	28
5.1.2.1. Ukazatele likvidity .....	28
5.1.2.2. Ukazatele rentability .....	29
5.1.2.3. Ukazatele aktivity .....	31
<b>6. METODIKA PRÁCE .....</b>	<b>33</b>
6.1. Analýza čistého pracovního kapitálu .....	33
6.2. Analýza poměrovými ukazateli .....	33
6.2.1. Ukazatele likvidity .....	33
6.2.2. Ukazatele rentability .....	34
6.2.3. Ukazatele aktivity .....	34
<b>7. CHARAKTERISTIKA VYBRANÉHO PODNIKU Z HLEDISKA JEHO MAJETKOVÉ STRUKTURY .....</b>	<b>35</b>
7.1. Charakteristika podniku .....	35
7.2. Analýza majetkové struktury podniku .....	36
<b>8. APLIKACE VYBRANÝCH METOD HODNOCENÍ MAJETKOVÉ STRUKTURY .....</b>	<b>42</b>
8.1. Financování majetkové struktury .....	42
8.2. Analýza likvidity podniku .....	44
8.3. Analýza rentability podniku .....	45
8.4. Analýza aktivity podniku .....	46
<b>9. POSOUZENÍ RESP. NÁVRH ZMĚNY MAJETKOVÉ STRUKTURY VČETNĚ DOPADŮ NA EKONOMICKÉ VÝSLEDKY PODNIKU .....</b>	<b>49</b>
<b>10. ZÁVĚR .....</b>	<b>52</b>
<b>SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY .....</b>	<b>53</b>

# 1. Úvod

Každý podnik má stanoveny určité cíle, kterých se snaží dosáhnout. Téměř ve všech podnicích je jedním ze základních cílů maximalizace zisku, protože zisk je hlavním zdrojem růstu podniku. Jedním z předpokladů aby podnik dosahoval zisku, byl stabilní a finančně zdravý, je optimální majetková struktura, která musí být financována z optimálně sestavených zdrojů.

V podniku je důležité majetkovou strukturu neustále sledovat, hodnotit a řídit. K tomuto účelu slouží finanční analýza, která využívá a posuzuje údaje z účetní uzávěrky a na základě nich poskytuje informace o finančním zdraví podniku. Výsledky finanční analýzy jsou poté srovnány s plánem, s výsledky podniků téhož odvětví nebo se standardními hodnotami.

Cílem této bakalářské práce je klasifikace majetkové struktury podniku včetně zdrojů financování jednotlivých složek.

Práce je rozdělena do třech částí. V první teoretické části je obecně popsán majetek a kapitál podniku a jejich jednotlivé složky, pravidla financování a pojem likvidita. Dále jsou zde uvedeny faktory ovlivňující velikost jednotlivých složek podnikového majetku a možnosti hodnocení majetkové struktury. V metodické části jsou pak popsány ukazatele a metody, které budou následně využity v části praktické. V úvodu praktické části je představen hodnocený podnik a je zde uvedena charakteristika jeho majetkové výstavby. Poté dochází k zhodnocení majetkové struktury pomocí vybraných poměrových ukazatelů, tedy ukazatelů likvidity, rentability a aktivity. Na závěr bude popsáno zhodnocení majetkové struktury, včetně dopadů na ekonomické výsledky podniku.

## **2. Majetková struktura podniku a její jednotlivé složky**

Majetkem podniku (v našem Obchodním zákoníku se používá výraz „obchodní majetek“) se rozumí souhrn všech věcí, peněz, pohledávek a jiných majetkových hodnot, které patří podnikateli a slouží k jeho podnikání (Synek, 2002). Pro soubor majetku se používá termín aktiva podniku. Z hlediska funkce v hospodářské činnosti lze aktiva rozdělit na dvě základní skupiny. První skupinou je dlouhodobý majetek a do druhé skupiny se začleňují oběžná aktiva.

### **2.1. Dlouhodobý majetek**

Za dlouhodobý majetek můžeme označit takový majetek, který se v podniku nespotřebovává, nýbrž jen opotřebovává, slouží v podniku dlouhou dobu, obvykle delší než jeden rok a tvoří podstatu jeho majetkové struktury.

Tento majetek lze rozčlenit do 3 skupin:

1. nehmotný dlouhodobý majetek
2. hmotný dlouhodobý majetek
3. finanční dlouhodobý majetek

#### **2.1.1. Nehmotný dlouhodobý majetek**

První skupinu, tedy dlouhodobý nehmotný majetek, tvoří za úplaty získaná různá oprávnění. Je to majetek, který nemá hmotnou podstatu, je využíván jako výsledek minulých událostí a očekává se, že přinese budoucí ekonomický užitek. Nehmotný majetek se dělí na:

1. zřizovací výdaje – jedná se o souhrn výdajů vynaložených jak na založení účetní jednotky, tak na její fungování od okamžiku jejího založení do okamžiku jejího

vzniku. Jsou jimi zejména soudní a správní poplatky, výdaje na pracovní cesty, odměny za zprostředkování, poradenské služby, nájemné apod. ([www.daneauctnictvi.com](http://www.daneauctnictvi.com))

2. nehmotné výsledky výzkumné a obdobné činnosti
3. software
4. ocenitelná práva – představují výsledky duševní činnosti a práva podle zvláštních právních předpisů a dále jsou vázána na průmyslové a obdobné vlastnictví (např. patenty, licence, průmyslové vzory)
5. drobný nehmotný majetek

### **2.1.2. Hmotný dlouhodobý majetek**

Další skupinou je hmotný majetek. Zde se jedná o majetek, který svoji hodnotu předává většinou postupně a slouží v podniku dlouhou dobu. Řadíme sem movité věci a nemovitosti, které se člení na:

1. pozemky, budovy, stavby, umělecká díla, sbírky, movité kulturní památky, předměty kulturní hodnoty a předměty z drahých kovů
2. samostatné movité věci
3. pěstitelské celky trvalých porostů
4. otevření nových lomů, pískoven a hlinišť a technická rekultivace
5. základní stádo a tažná zvířata

### **2.1.3. Finanční dlouhodobý majetek**

A poslední skupinou dlouhodobého majetku je dlouhodobý finanční majetek, který zahrnuje cenné papíry a vklady, které podnik nakupuje jako dlouhodobou investici. Patří sem též finanční účasti podniku v jiných podnicích, hypotekární pohledávky, poskytnuté dlouhodobé půjčky a majetek, do něhož podnik dlouhodobě ukládá volné peněžní prostředky.



## 2.2. Oběžný majetek

Oběžný majetek je majetek, který je v podniku v neustálém pohybu. Dochází tedy k tomu, že jedna forma majetku přechází v jinou. Majetek se v podniku objevuje ve věcné podobě a v peněžní podobě.

Z hlediska časového se oběžný majetek vymezuje prioritně jako majetek, který svým charakterem má krátkou dobu použití. Touto dobou se zpravidla rozumí doba do jednoho roku. Je to doba uzanční, tedy subjektivně stanovená. Rozumí se jí – abstraktně – doba od použití peněz na opatření nepeněžních složek oběžného majetku do doby jejich zpětného „návratu“ do peněžní formy. V praxi však existují odchylky. Do oběžného majetku se zahrnuje i majetek, jehož individuální doba oběhu je delší než rok. Např. proto, že jde o výrobu s delším než ročním výrobním cyklem, pohledávky mohou mít delší než roční splatnost. K prodlužování doby oběhu dochází v důsledku subjektivních závad v hospodaření podniků, nebo v důsledku vnějších vlivů. Časové vymezení oběžného majetku je proto třeba chápat relativně.

Z hlediska funkčního lze oběžný majetek vymezit funkcemi, které může plnit v ekonomice podniků. Funkční stránka vyplývá z charakteru oběžného majetku a jeho složek, ekonomické situace podniku i z vnějších podmínek hospodaření. Stupeň a kvalita „naplňování“ funkcí oběžného majetku určuje jeho postavení. Funkce oběžného majetku jsou dílem společné, dílem diferencované podle typů podniků, oborů podnikání apod., ale také podle jednotlivých složek oběžného majetku.

Ke společným funkčním stránkám oběžného majetku patří:

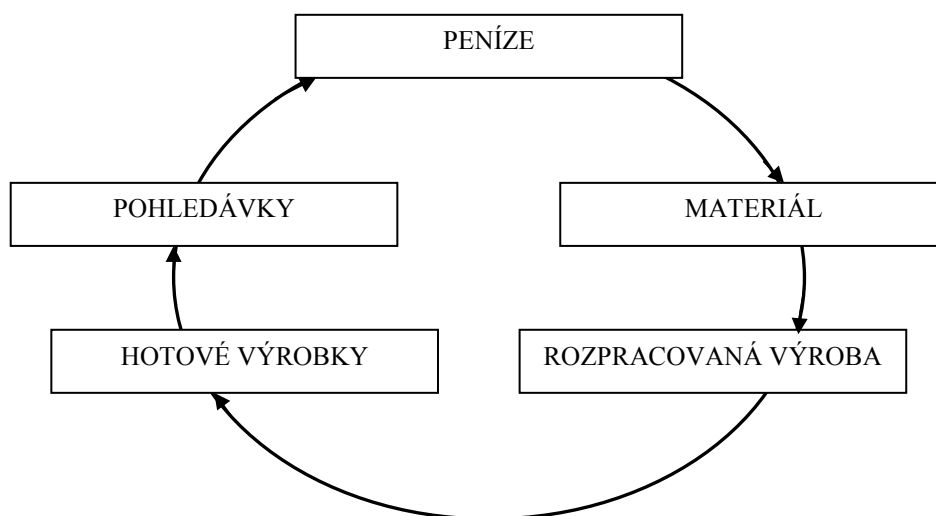
- a) Zabezpečování hladkého, bezporuchového koloběhu majetku a kapitálu podniku a tím úspěšné činnosti podniku (vnitřní funkce).
- b) Oběžný majetek zabezpečuje potřebnou platební schopnost podniku (likvidní funkce).

- c) Část oběžného majetku slouží jako rezerva pro krytí nejrůznějších rizik (rezervní funkce), např. výkyvů v dodávkách materiálu, jejich výši, frekvenci či ve změnách požadavků odběratelů.
- d) Oběžný majetek slouží jako „krytí“, resp. záruka závazků (úvěrů) podniků (záruční funkce).
- e) Prostřednictvím oběžného majetku realizují podniky ekonomické a finanční vztahy ke svému okolí: dodavatelům, odběratelům, zaměstnancům, zahraničí, věřitelům, vlastníkům, státu (Valach,1999).

Oběžný majetek se dělí na:

1. zásoby
2. pohledávky
3. finanční majetek
4. ostatní aktiva

Obr. 1: Koloběh oběžných aktiv



Zdroj: Synek 2003

### 2.2.1. Zásoby

První velkou skupinou oběžného majetku jsou zásoby. Jedná se o hospodářské prostředky, které představují vstupy do činnosti podniku, zajišťují plynulý chod výrobního i obchodního procesu a v provozu se zčásti nebo plně spotřebují. Řadíme sem materiál, nedokončenou výrobu, polotovary vlastní výroby, výrobky, zvířata, zboží, zálohy...

Do skladovaného materiálu řadíme:

- suroviny (základní materiál), jimiž jsou hmoty, které při výrobním procesu přecházejí zcela nebo zčásti do výrobku a tvoří jeho podstatu,
- pomocné látky, to jsou hmoty, které přecházejí také přímo do výrobku, netvoří však jeho podstatu (např. lak na výrobky),
- provozovací látky, jimiž jsou hmoty, kterých je zapotřebí pro provoz, avšak do výrobku nevstupují (např. mazadla, palivo, čisticí prostředky),
- náhradní díly, což jsou předměty určené k uvedení hmotného majetku do původního stavu,
- obaly, které slouží k ochraně a dopravě nakoupeného materiálu, zboží a vlastních výrobků,
- drobný hmotný majetek, o němž účetní jednotka rozhodla, že není investičním majetkem.

Za zásoby vlastní výroby se považují:

- nedokončená výroba, za níž jsou považovány produkty, které již prošly jedním, nebo několika výrobními stupni, nejsou již materiálem, ale také ještě nejsou hotovým výrobkem. Za nedokončenou výrobu se považují i nedokončené výkony jiných činností, kde nevznikají hmotné produkty (rozpracované služby),
- polotovary vlastní výroby, což jsou odděleně evidované produkty, které ještě neprošly všemi výrobními stupni, a musí být proto dokončeny, nebo

zkompletovány do finálních výrobků v dalším výrobním procesu účetní jednotky,

- výrobky, to jsou předměty vlastní výroby určené k realizaci mimo účetní jednotku.

Zvířata náležící do zásob jsou:

- mladá zvířata,
- zvířata ve výkrmu,
- ryby,
- kožešinová zvířata,
- včelstva,
- hejna slepic, kachen, krůt a perliček.

Zboží jsou takové zásoby, které organizace nakupuje za účelem prodeje a výrobky vlastní výroby, které byly aktivovány a předány do vlastních prodejen. Zbožím jsou též pozemky, budovy a stavby, které účetní jednotka pořizuje za účelem prodeje v nezměněné podobě a sama je nepoužívá, nepronajímá a neprovádí na nich technické zhodnocení (Müllerová, 1997).

### **2.2.2. Pohledávky**

Druhou skupinou oběžného majetku jsou pohledávky. Pohledávky jsou práva podniku na získání finančních prostředků nebo věcí ve stanovené době a zpravidla známém ocenění, které vznikly na základě uzavřených smluv.

Pohledávky lze rozdělit do několika skupin:

1. Pohledávky z obchodního styku (za dodané zboží, ze směnek od odběratelů, za eskontované cenné papíry, ostatní).

2. Pohledávky ke společníkům a účastníkům sdružení (předpis úhrady ztráty, půjčky společníkům, úroky z prodlení při splácení kapitálu v některých společnostech).
3. Pohledávky v podnicích s rozhodujícím vlivem.
4. Pohledávky v podnicích s podstatným vlivem.
5. Sociální zabezpečení (nároky na výplatu sociálních dávek).
6. Daňové pohledávky a dotace (zálohy na daň z příjmů, odvod daní sražených jiným poplatníkům, např. zaměstnancům, nároky na daňové odpočty, např. u daně z přidané hodnoty, placení a zálohy na daň z přidané hodnoty a spotřební daně, dotace – do jejich přijetí).
7. Ostatní pohledávky jsou tvořeny zálohami k vyúčtování, z náhrad vůči zaměstnancům a z emise dluhopisů (Valach 1999).

### **2.2.3. Finanční majetek**

Do třetí skupiny oběžného majetku je řazen finanční majetek. Charakteristickým rysem finančního majetku je zejména vysoká likvidnost, bezprostřední obchodovatelnost, předpokládaná držba či smluvená splatnost do jednoho roku vztažená ke dni uskutečnění obchodního případu. (Pražská, Jindra 1997).

Finanční majetek se člení na:

1. Peníze - hotovosti, šeky, poukázky k zúčtování, ceniny, peníze na cestě
2. Bankovní účty
3. Krátkodobý finanční majetek - majetkové cenné papíry splatné či určené k prodeji do jednoho roku, např. akcie, podílové listy investičních společností, dlužnické cenné papíry držené za účelem obchodování s nimi – dluhopisy, obligace, vkladové listy, pokladniční poukázky, směnky nakoupené pro účely obchodování (Valach, 1999).

#### **2.2.4. Ostatní aktiva**

Poslední skupinou jsou ostatní aktiva, která zahrnují především přechodná aktiva, jimiž jsou náklady příštích období, příjmy příštích období, kursové rozdíly aktivní a dohadné účty aktivní.

## **3. Financování majetku s ohledem na stupně likvidity jednotlivých složek**

### **3.1. Kategorie podnikové likvidity**

Majetek podniku lze rozdělit i z jiného pohledu, z pohledu likvidity. Likviditou se rozumí vlastnost majetkových složek podniku být více nebo méně lehce použity jako platební prostředky nebo na platební prostředky přeměněny.

Kategorie podnikové likvidity představují rozdělení aktiv podniku na stupně (třídy) podle jejich účasti v koloběhu hospodářských prostředků. Z tohoto hlediska lze rozeznávat čtyři stupně likvidnosti prostředků.

#### 1. Bezprostředně (okamžitě) likvidní prostředky

- primární – k nim náleží peněžní prostředky v hotovosti, peníze na cestě, šeky, vklady v peněžních ústavech bez výpovědní lhůty, obchodovatelné cenné papíry
- sekundární – k nim zahrnujeme pohledávky, které mají základ v dodavatelsko-odběratelských vztazích (obvykle do jednoho roku splatnosti), směnečné pohledávky a některé druhy cenných papírů. V určitém smyslu lze mezi okamžitě likvidní prostředky zahrnout i nevyčerpatelnou část úvěrových prostředků.

#### 2. Krátkodobě likvidní prostředky

K nim patří zbývající oběžné prostředky, náklady příštích období, nedokončená výroba z titulu investic ve vlastní režii.

#### 3. Dlouhodobě likvidní prostředky

Jde o prostředky, u nichž nastává návratnost do výchozí peněžní formy v delším časovém období než jeden rok. Náleží sem všechny základní investiční prostředky, pohledávky a snížené investiční prostředky. Z první oblasti sem

náleží prostředky nezařazené mezi bezprostředně a krátkodobě likvidní prostředky (Střeleček, 1992).

Synek uvádí, že z hlediska likvidnosti jsou peníze nejlikvidnějším majetkem, stroje a budovy nejméně likvidním. Vezme-li se v úvahu i výše splatných závazků podniku a poměříme ji s výší likvidních aktiv, hovoříme o likviditě podniku. Ta se vyjadřuje formou poměrových ukazatelů, zvaných stupně likvidity. O jejich konstrukci blíže pojednává kap. 5.1.2.1.

Podle stupně likvidnosti majetku musíme zvolit způsob financování. Je nutné správně rozhodnout, které složky majetku financovat dlouhodobým kapitálem a které financovat kapitálem krátkodobým.

### **3.2. Zlaté bilanční pravidlo financování**

Proto je nezbytné sestavit optimální strukturu dluhů, tj. podíl krátkodobého a dlouhodobého kapitálu. Krátkodobý cizí kapitál je levnější než dlouhodobý cizí kapitál, což hovoří pro jeho větší použití. To však zvyšuje riziko platební neschopnosti, protože tento kapitál musí být splácen v poměrně krátké době. Měl by proto být použit pouze k financování těch složek majetku, kterými lze rychle a beze ztrát dluhy splatit. A to jsou likvidní aktiva, především peníze, splatné pohledávky, příp. hotové výrobky. Naproti tomu dlouhodobý kapitál by měl finančně krýt dlouhodobý majetek, tj. investiční majetek a trvale vázaný oběžný majetek. Je třeba mít na paměti, že použití dlouhodobého cizího kapitálu k financování krátkodobých aktiv je nevhodné. Použití krátkodobého cizího kapitálu k financování dlouhodobých aktiv je zase vysoce riskantní (Synek, 2000).


Přebytek oběžného majetku nad krátkodobým cizím kapitálem nazýváme čistý pracovní kapitál. Představuje částku volných prostředků, která zůstane podniku k dispozici po úhradě všech běžných závazků (Synek, 2003). Vypočte se jako rozdíl mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky.



Každý podnik potřebuje čistý pracovní kapitál, aby byla zajištěna potřebná míra likvidity. Velikost čistého pracovního kapitálu je významným indikátorem platební schopnosti podniku. Čím je jeho hodnota vyšší, tím větší by měl mít podnik schopnost hradit své splatné závazky (Grünwald, Holečková, 1994).

Pokud krátkodobý cizí kapitál převyší hodnotu oběžného majetku, vznikne tzv. nekrytý dluh.

Obr. 2: Čistý pracovní kapitál

		A	Rozvaha	P
ČPK 		Dlouhodobý majetek		Vlastní kapitál
		Oběžný majetek		Dlouhodobé dluhy
				Krátkodobé dluhy

Zdroj: Synek, 2003

### 3. 3. Vlastní kapitál

Jak již bylo řečeno, dlouhodobý majetek by měl být financován dlouhodobým kapitálem. Zdrojem dlouhodobého financování je obvykle dlouhodobý cizí kapitál, např. dlouhodobé bankovní úvěry nebo vlastní kapitál.

Vlastní kapitál (v naší rozvaze dříve nazývaný vlastní jmění) je kapitál, který patří majiteli (majitelům). Je hlavním nositelem podnikatelského rizika (u obchodních společností výhradním nositelem, u podniku jednotlivce spolu s jeho osobním majetkem). Jeho podíl na celkovém kapitálu je proto ukazatelem finanční jistoty (nezávislosti) podniku.

Vlastní kapitál není stálou veličinou, ale mění se podle výsledků hospodaření v příslušném období. Vlastní kapitál v podniku jednotlivce tvoří jeho peněžité i nepeněžité vklady. Výše jeho vlastního kapitálu se mění podle výsledků hospodaření: dosahuje-li podnik zisk (a vlastník jej celý nespotřebuje), vlastní kapitál roste, je-li ztrátový, vlastní kapitál klesá (Synek, 2003).

Do vlastního kapitálu řadíme:

- základní kapitál
- kapitálové fondy
- fondy ze zisku
- hospodářský výsledek minulých let - nerozdělený zisk minulých let
- hospodářský výsledek účetního období - zisk z běžného období (Valach, 1999)

### **3.3.1. Základní kapitál**

Nejvýznamnější částí vlastního kapitálu je základní kapitál, protože tvoří finanční základ podnikatelské činnosti. Je tvořen peněžitými i nepeněžitými vklady společníků do společnosti.

Základní kapitál akciové společnosti je tvořen upisováním akcií v nominální ceně. Představuje víceméně pevnou část vlastního jmění, která vzniká zejména při založení společnosti – jde o upsané jmění. Jeho velikost by měla odpovídat trvalé potřebě vlastního kapitálu, která vyplývá především z potřeby stálého majetku a trvalé části oběžného majetku.

### **3.3.2. Kapitálové fondy**

Do vlastního kapitálu se dále řadí kapitálové fondy, které představují externí kapitál, který podnik získal z vnějšku. Jejich hlavní část tvoří tzv. emisní ážio, tj. rozdíl mezi skutečně dosaženou prodejní cenou akcií a jejich nominální cenou při emisi akcií.

### **3.3.3. Fondy ze zisku**

Kromě kapitálových fondů se v podniku tvoří i fondy ze zisku, které jsou pojistkou proti nepředvídatelným rizikům v podnikání, slouží ke krytí ztrát a k překonání nepříznivého průběhu hospodaření společnosti. Část těchto fondů se tvoří povinně, ze zákona (ve společnosti s ručením omezeným a v akciové společnosti je to zákonný rezervní fond, v družstvech nedělitelný fond), nebo je jejich tvorba předepsána stanovami společnosti (statutární a ostatní fondy).

### **3.3.4. Nerozdělený zisk**

A nakonec do vlastního kapitálu spadá nerozdělený zisk. Je to část zisku po odvodu daní, která se nerozděluje mezi majitele (akcionáře), ale slouží k dalšímu podnikání. Nerozdělený zisk se přiděluje různým rezervním fondům. Je nutné upozornit na to, že zisk nemusí představovat hotové peníze ani peníze na účtech v bance a nemusí být k dispozici pro žádné platby (není cash flow). Tak se může stát, že i podnik, který vykazuje vysokou částku běžného i nerozděleného zisku, nemá dostatečné volné peněžní prostředky a může mít platební potíže. Vlastní kapitál podniku na druhé straně snižuje ztráta běžného účetního období i neuhrazená ztráta z minulých let. Rovněž je nutné si uvědomit, že skutečnou výší vlastního kapitálu není pouhý součet položek rozvahy jej tvořící, ale teprve rozdíl mezi skutečnou hodnotou aktiv podniku a skutečnou hodnotou jeho dluhů (Synek, 2000).

## **3.4. Cizí zdroje (cizí kapitál)**

Dalším důležitým zdrojem financování většiny podniků je cizí kapitál. Obejde se bez něj jen málokterý podnik. Cizí kapitál je dluhem podniku, který podnik musí v určené době splatit.

### **3.4.1. Dlouhodobý cizí kapitál**

Podle této doby jej rozdělujeme na dlouhodobý cizí kapitál (je poskytován na dobu delší než jeden rok) a krátkodobý cizí kapitál (je poskytován na dobu do jednoho roku). Do dlouhodobého cizího kapitálu spadají dlouhodobé závazky. Jsou určeny k financování těch složek aktiv, které mají delší dobu životnosti (rozšíření podniku, pořízení strojního vybavení apod.). Patří sem především dlouhodobé bankovní úvěry, emitované podnikové obligace a dlužní úpisy, leasingové dluhy, dlouhodobé zálohy od odběratelů, dlouhodobé směnky k úhradě a jiné dlouhodobé závazky.

### **3.4.2 Krátkodobý cizí kapitál**

Krátkodobý cizí kapitál lze definovat jako cizí závazky, které mají vztah k normálnímu provoznímu cyklu (jejich úkolem je financovat běžný provoz podniku) a budou uhrazeny ve lhůtě do jednoho roku od data sestavení konečné rozvahy (Kovanicová, 1999). Krátkodobým cizím kapitálem by měly být financovány krátkodobé složky majetku.

Patří sem především:

- krátkodobé bankovní úvěry
- dodavatelské úvěry
- zálohy od odběratelů
- nevyplacené mzdy
- nezaplacené daně
- výdaje příštích období

### 3.4.3. Rezervy

Do cizího kapitálu spadají i rezervy, které jsou určeny k financování nepředvídatelných výdajů v budoucnosti a ke krytí rizika podnikání. Rezervy jsou tvořeny na vrub nákladů podniku. Představují částku peněz, kterou bude muset podnik v budoucnosti vydat.

Rezervy lze tvořit na případná obecnější rizika související s podnikáním.

Rezervy na rizika nelze chápat tak, že by je bylo možno vytvářet libovolně, vždy musí být zdůvodněny minulými událostmi či reálně očekávanými okolnostmi.

Rezervy jsou specifickým typem závazků, pro něž jsou charakteristické dva rysy:

1. neurčité časové určení (nevíme přesně, kdy nastane skutečnost, k níž se závazek vztahuje)
2. neurčitá výše (závazek musí být spolehlivě odhadnut)

Podle závaznosti tvorby rezerv rozlišujeme rezervy zákonné a rezervy účetní.

#### Rezervy zákonné

Jedná se o jiné rezervy podle zvláštních předpisů, zejména podle zákona č. 593/1992 o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 44/ 1988 Sb. o ochraně a využití nerostného bohatství, ve znění pozdějších předpisů. Zákonné rezervy se tvoří na vrub nákladů, avšak podstatný rozdíl spočívá v tom, že jsou daňově uznatelné (Kislingerová, 2004).

Podle zákona o rezervách je možné tvořit pouze tyto druhy rezerv:

1. bankovní rezervy
2. rezervy v pojišťovnictví
3. rezervy na opravy hmotného majetku
4. rezervy na pěstební činnost

5. některé ostatní rezervy (rezervy na odbahnění rybníka, rezervy na vypořádání důlních škod, rezervy na sanaci pozemků dotčených těžbou)

### **Rezervy účetní**

Dále lze v podniku tvořit účetní rezervy, které jsou vytvářené v souladu se zákonem o účetnictví, jejichž tvorba na vrub nákladů se nepovažuje za daňově uznatelný náklad.

Patří sem především:

- rezerva na rizika a ztráty
- rezerva na daň z příjmů
- rezerva na důchody a podobné závazky
- rezerva na restrukturalizaci (Kislingerová, 2004)

### **3.5. Zlaté pravidlo vyrovnání rizika**

Stejně důležité jako poměr krátkodobého a dlouhodobého kapitálu je i poměr mezi vlastním a cizím kapitálem. O tomto hovoří zlaté pravidlo vyrovnání rizika, které sleduje vztahy na straně pasiv a říká, že vlastní zdroje by pokud možno měly převyšovat cizí zdroje. V krajním případě se mají rovnat.

Poměr vlastního a cizího kapitálu se u různých podniků různí, závisí především:

1. na odvětví, ve kterém podnik pracuje,
2. na struktuře majetku,
3. na subjektivním postoji podnikatele nebo manažerů,
4. na úrokové míře bank (ta je závislá na vládní politice),
5. na výnosnosti podniku,
6. na stabilitě tržeb a zisku (Synek, 2003)

### **3. 6. Příčiny použití cizího kapitálu**

Používání cizího kapitálu má několik příčin:

1. podnikatel nedisponuje dostatečně velkým vlastním kapitálem nezbytným k založení podniku,
2. podnikatel přechodně nedisponuje potřebným kapitálem v době, kdy jej potřebuje (např. při nákupu strojů, surovin); cizí kapitál také umožní akce, které jinak uskutečnit nelze,
3. použitím cizího kapitálu nevznikají jeho poskytovateli žádná práva v přímém řízení podniku, zatímco přibírání nových společníků rozředuje vlastní kapitál a tím i řídicí pravomoci,
4. cizí kapitál je většinou levnější než kapitál vlastní, a jeho použití tudíž zvyšuje rentabilitu podniku (Synek, 2003).

Proti většímu použití cizího kapitálu však stojí tyto skutečnosti

1. cizí kapitál zvyšuje zadluženost podniku a tím snižuje jeho finanční stabilitu, při velkém rozsahu dluhů roste nebezpečí bankrotu,
2. každý další dluh je dražší a je obtížnější jej získat, neboť potenciální věřitelé se obávají o svůj kapitál v případě likvidace zadluženého podniku,
3. vysoký podíl cizího kapitálu omezuje jednání managementu, které musí být přizpůsobeno věřitelům. Další emise akcií však snižuje pravomoci původních vlastníků, kteří proto preferují větší zadluženost (Synek, 2000).

### **3. 7. Rozvaha**

Abychom měli přehled o majetku podniku a jeho zdrojích financování, je nutné sestavit rozvahu. Obsahem a základní funkcí rozvahy je přehledně uspořádat majetek

podniku v peněžním vyjádření a poskytnout základ pro zhodnocení finanční situace podniku. Obvykle se sestavuje ve tvaru bilance T, jejíž levá, majetková strana se označuje „aktiva“, pravá, kapitálová strana „pasiva“ (Synek, 2003).

Podle časového okamžiku, k němuž se rozvaha podniku sestavuje, rozeznáváme zahajovací rozvahu (sestavuje se při založení podniku), počáteční rozvah (sestavuje se k počátku účetního období) a konečnou rozvahu (sestavuje se nejen ke konci každého účetního období, ale i při ukončení činnosti podniku).

Tab. 1: Rozvaha

STRUKTURA ROZVAHY			
AKTIVA		PASIVA	
hodnota všech položek, do kterých podnik investoval	<b>fixní aktiva (stálá aktiva)</b>	všechny zdroje, ze kterých byla aktiva pořízena	<b>vlastní jmění</b>
	- nehmotná aktiva (nehmotný inv. majetek)		- základní jmění
	- hmotná aktiva (hmotný inv. majetek)		- fondy
	- finanční aktiva (finanční investice)		- nerozdělený zisk minulých let
	<b>oběžná aktiva</b>		- hospodářský výsledek běžného roku
	- zásoby		<b>cizí zdroje</b>
	- dlužníci (pohledávky)		- dlouhodobé závazky a úvěry
	- investice (krátkodobý fin. majetek)		- krátkodobé závazky a úvěry
	- peníze		

Zdroj: Synek 2003



## **4. Faktory ovlivňující velikost jednotlivých složek podnikového majetku**

Majetková struktura podniku (podíl jednotlivých majetkových součástí) je dána jednak odvětvím a typem podniku (v obchodním podniku převládají zásoby zboží, v atomové elektrárně dlouhodobý majetek), jednak finanční politikou podniku (např. v našich podnicích je dosud podceňován oběžný majetek ve formě cenných papírů a likvidní majetek vůbec). Převažuje-li v podniku dlouhodobý majetek, hovoříme o podnicích investičně intenzivních (někdy též o investičně náročných výrobcích). Takové jsou např. elektrárny, teplárny, doly. Převažuje-li oběžný majetek, hovoříme o podnicích provozně intenzivních, např. potravinářské podniky, obchodní podniky, banky (Synek, 2003).

Na výši celkového majetku podniku mají vliv tři základní faktory:

1. rozsah podnikových výkonů,
2. stupeň využití celkového majetku,
3. cena majetku.

ad 1. Růst podnikových výkonů zvyšuje požadavky na velikost majetku podniku při stejném stupni jeho využití a stejných cenách.

ad 2. Lepší (horší) využití majetku (které se vyjadřuje jako poměr podnikových výkonů za určité období k průměrnému stavu majetku) snižuje (zvyšuje) potřebu tohoto majetku. Z toho důvodu ne každý růst výkonů musí nutně znamenat zvýšenou potřebu majetku podniku. Analýza stupně využití dosavadního majetku je proto významným předpokladem plánování celkové potřeby a dynamiky vývoje podnikového majetku v budoucnosti.

ad 3. Změna cen působí na výši celkového majetku podniku přímo. Oceňování jednotlivých majetkových složek podniku je teoreticky a hlavně prakticky složitá záležitost, která významně ovlivňuje kvalitu účetních informací o finanční situaci a zisku podniku, závěry finanční analýzy i podnikového finančního plánování.

Kromě stanovení přiměřené výše podnikového majetku a jeho ocenění je však třeba ve finančním řízení podniku věnovat pozornost i jeho struktuře. Majetková struktura je velmi diferencovaná. Závisí především na:

1. *technické náročnosti výroby*, která ovlivňuje podíl stálého hmotného majetku. Technická náročnost výroby má za následek obvykle i vyšší podíl nehmotného i investičního majetku ve formě patentů, licencí, know-how, softwaru.

2. *stupni rozvinutosti peněžního a kapitálového trhu* – u trhů, které se teprve rozvíjí je podíl finančního majetku dlouhodobého i krátkodobého na celkovém majetku mnohem nižší, než je tomu v rozvinuté tržní ekonomice

3. *konkrétní ekonomické situaci podniku a orientace jeho hospodářské politiky* – některé podniky preferují zvyšování rentability podnikání prostřednictvím růstu zisku na jednotku tržeb. To vede k tlaku na snižování nákladů zaváděním nové techniky a projevuje se v růstu podílu fixního majetku. Jiné prosazují politiku zvyšování rentability zejména prostřednictvím zrychlování obratu vloženého majetku na úkor snížení rentability tržeb. Management těchto podniků nemá chuť k velkému růstu fixního majetku, snaží se o zvýšení podílu oběžného majetku a tím i rychlejší obrat celkového majetku. Snaha zajistit vyšší podíl oběžného majetku se projevuje i v tom, že fixní majetek podnik pronajímá pomocí leasingu a tím dosahuje poklesu podílu fixního majetku (Valach, 1999).

## **5. Možnosti hodnocení majetkové struktury**

Majetková struktura podniku není stálá, ale neustále se mění. Podniky přizpůsobují strukturu svého majetku podmínkám na trhu zboží, proto je nutné majetkovou strukturu v podniku nepřetržitě sledovat a hodnotit. Jednou z možností hodnocení majetkové struktury je finanční analýza.

### **5. 1. Finanční analýza**

V podnicích jsou považována data získaná z účetnictví prostřednictvím účetních výkazů za postačující, ale tyto údaje nemají dostatečnou vypovídací schopnost. Nemohou poskytnout úplný a detailní obraz o hospodaření podniku, jeho silných a slabých stránkách, nebezpečích, příležitostech, o finančním zdraví podniku a o celkové kvalitě hospodaření (Kislingerová, 2004).

K překonání těchto nedostatků se proto využívá finanční analýza jako formalizovaná metoda, která poměří získané údaje mezi sebou navzájem a rozšiřuje tak jejich vypovídací schopnost, umožňuje dospět k určitým závěrům o celkovém hospodaření a finanční situaci podniku, podle nichž by bylo možné přijmout různá rozhodnutí (Valach, 1999).

#### **5.1.1. Vstupy do finanční analýzy**

Základním zdrojem informací pro finanční analýzu je účetní závěrka. V podniku se může objevit řádná účetní závěrka, mimořádná účetní závěrka a mezitímní účetní závěrka. V praxi se můžeme nejčastěji setkat s řádnou účetní závěrkou. Je zpracována k poslednímu dni běžného účetního období a k tomuto časovému okamžiku jsou uzavírány všechny účetní knihy. Slouží jako základ pro výpočet daně z příjmů. Standardními účetními výkazy, které tvoří součást účetních závěrek, jsou rozvaha, výkaz zisku a ztráty a přehled o peněžních tocích.

### 5.1.2. Poměrové ukazatele

Ve finanční analýze se používá různých rozborových technik. Kromě rozboru absolutních ukazatelů jsou široce rozšířené procentní rozbor, poměrové ukazatele, pyramidová analýza apod. (Synek, 2000). V bakalářské práci bych se zaměřila především na poměrové ukazatele.

Za dlouhou dobu používání poměrových ukazatelů jako metodického nástroje finanční analýzy se vyčlenila skupina ukazatelů všeobecně akceptovaných, které umožňují vytvořit si základní představu o finanční situaci daného podniku.

Ukazatele se obvykle sdružují do skupin, přičemž každá skupina se váže k některému aspektu finančního stavu podniku (Grünwald, Holečková, 1994). Zpravidla se lze setkat se skupinami ukazatelů:

1. ukazatele rentability,
2. ukazatele likvidity,
3. ukazatele aktivity,
4. ukazatele zadluženosti,
5. ukazatele kapitálového trhu.

Tato bakalářská práce bude zaměřena především na ukazatele rentability, likvidity a aktivity, protože tyto ukazatele se vztahují k majetku a prostřednictvím nich lze majetkovou strukturu hodnotit.

#### 5.1.2.1. Ukazatele likvidity

Ukazatelé likvidity měří schopnost firmy uspokojit své splatné závazky.

**Běžná likvidita (likvidita 3. stupně, current ration)** měří, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku. Jedná se o poměrně hrubý ukazatel, jehož hodnota by se měla pohybovat v rozmezí 1,6 - 2,5. Čím vyšší hodnota, tím je obecně

pravděpodobnější zachování platební schopnosti podniku. Hodnota nižší než 1 vyjadřuje sníženou likviditu a je nepříznivá.

***Běžná likvidita = oběžná aktiva/krátkodobé závazky***

**Pohotová likvidita (likvidita 2. stupně, quick ratio, acid test)** odstraňuje nedostatky běžné likvidity tím, že se snaží vyloučit nejméně likvidní část oběžných aktiv (zásoby). Za uspokojivou hodnotu se považuje hodnota 1,0 – 1,5. Nižší hodnota pohotové likvidity ukazuje nadměrnou váhu zásob ve struktuře aktiv podniku. Vyšší hodnota znamená, že značný objem oběžných aktiv je vázán ve formě pohotových prostředků, které přinášejí jen malý nebo žádný úrok (Valach, 1999).

***Pohotová likvidita = (oběžná aktiva – zásoby – nedobytné pohledávky)/krátkodobé závazky***

**Okamžitá likvidita (likvidita 1. stupně, cash ratio, absolute liquidity ratio)** je posledním ukazatelem uvedeného typu. Jedná se o nejpřísnější ukazatel, který měří schopnost podniku hradit okamžitě splatné závazky. Jeho hodnota se doporučuje 0,5.

***Okamžitá likvidita = finanční majetek/krátkodobé závazky***

Za finanční majetek dosazujeme hodnotu položky Krátkodobý finanční majetek, tedy součet peněz na bankovních účtech, ostatních účtech a v pokladně.

### **5.1.2.2. Ukazatele rentability**

Rentabilita, resp. výnosnost vloženého kapitálu, je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje a dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu (Valach, 1999).

Při výpočtech rentability a aktivity lze využít tyto modifikace zisku:

- **Zisk před odečtením odpisů, úroků a daní – EBDIT** (Earnings before Depreciation, Interest and Taxes)
- **Zisk před odečtením úroků a daní – EBIT** (Earning before Interest and Taxes)
- **Zisk před odečtením daně z příjmů – EBT** (Earnings before Taxes)
- **Zisk po odečtení daně z příjmů – EAT** (Earnings after Taxes)

**Rentabilita vlastního kapitálu** měří, kolik čistého zisku připadá na 1 Kč investovaného kapitálu akcionářem.

$$ROE = \text{čistý zisk} / \text{vlastní kapitál}$$

Za čistý zisk lze dosadit též EBDIT, EBIT, EBT nebo EAT.

**Rentabilita celkového kapitálu** poměřuje zisk s celkovými aktivy investovanými do podnikání bez ohledu na to, zda byla financována z vlastního kapitálu nebo kapitálu věřitelů. Měřením rentability celkového kapitálu se vyjadřuje celková efektivnost podniku, resp. produkční síla.

$$ROA = \text{čistý zisk} / \text{celkový kapitál}$$

Celkovým kapitálem se rozumí veškerý vložený kapitál, tzn. krátkodobé i dlouhodobé závazky a vlastní kapitál. Za čistý zisk lze opět dosadit EBDIT, EBIT, EBT nebo EAT.

**Rentabilita tržeb** měří podíl čistého zisku připadajícího na 1 Kč tržeb. Z porovnání jeho hodnoty s odvětvovým průměrem lze usuzovat na úroveň cen dosahovaných podnikem a výši výrobních nákladů (Synek, 2003).

$$ROS = \text{čistý zisk} / \text{tržby}$$

Za čistý zisk lze dosadit též EBDIT, EBIT, EBT nebo EAT.

Za tržby lze ve vzorcích dosadit jeden z těchto součtů:

- **Tržby za prodej zboží + Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb**
- **Tržby za prodej zboží + Výkony**
- **Tržby za prodej zboží + Výkony + Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu**

### **5.1.2.3. Ukazatele aktivity**

Ukazatele aktivity informují, jak podnik využívá jednotlivé majetkové části, zda disponuje relativně rozsáhlými kapacitami, které zatím nejsou příliš firmou využívány, nebo naopak příliš vysoká rychlost obratu může být signálem, že firma nemá dostatek produktivních aktiv a z hlediska budoucích růstových příležitostí nebude mít šanci pro jejich realizaci (Kislingerová, 2004).

**Rychlost obratu aktiv** je komplexním ukazatelem měřícím efektivnost využívání celkových aktiv. Udává, kolikrát se celková aktiva obrátí za rok (Kislingerová, 2004).

***Rychlost obratu aktiv = tržby/aktiva celkem***

**Rychlost obratu dlouhodobého majetku** je ukazatelem efektivnosti a intenzity využívání zejména budov, strojů a zařízení. Stanovuje se jako poměr tržeb k dlouhodobému majetku v zůstatkových cenách. Vyjadřuje, jaká částka tržeb byla vyprodukována z 1 Kč hmotného majetku (Grünwald, Holečková, 1994).

***Rychlost obratu DM = tržby/dlouhodobý majetek v zůstatkových cenách***

**Rychlost obratu zásob** je definována jako poměr tržeb a průměrného stavu zásob všeho druhu. Výsledkem výpočtu je absolutní číslo, které znamená počet obrátek, jinak řečeno, kolikrát se přemění zásoby v ostatní formy oběžného majetku až po prodej hotových výrobků a opětný nákup zásob (Valach, 1999).

$$\text{Rychlost obratu zásob} = \text{tržby/zásoby}$$

**Doba obratu zásob** vyjadřuje průměrný počet dnů, po něž jsou zásoby vázány v podniku do doby jejich spotřeby (v případě surovin a materiálů) nebo doby jejich prodeje (u zásob vlastní výroby). Obecně platí, že pokud se doba obratu snižuje, pak je situace podniku dobrá. Musí ovšem existovat určitý vztah mezi optimální velikostí zásob a rychlostí obratu zásob, aby zásoby zajišťovaly plynulou výrobu a podnik byl schopen reagovat na poptávku (Kislingerová, 2004).

$$\text{Doba obratu zásob} = \text{zásoby}/(\text{tržby}/360)$$



## 6. Metodika práce

Cílem této bakalářské práce je klasifikovat faktory ovlivňující velikost a strukturu podnikového majetku a možnosti jejich hodnocení.

V metodické části práce budou uvedeny ukazatele a metody, na základě kterých bude zhodnocena majetková struktura podniku. Zdrojová data jsou převzata z rozvahy a výkazu zisku a ztráty.

### 6.1. Analýza čistého pracovního kapitálu

Čistý pracovní kapitál = oběžná aktiva (**rozvaha, ř. 031**) – krátkodobý cizí kapitál (**rozvaha, ř. 102**)

### 6.2. Analýza poměrovými ukazateli

#### 6.2.1. Ukazatele likvidity

Běžná likvidita = oběžný majetek (**rozvaha, řádek 031**)/krátkodobé závazky (**rozvaha, řádek 102**)

Pohotová likvidita = (oběžný majetek (**rozvaha, řádek 031**) – zásoby (**rozvaha, řádek 032**) – nedobytné pohledávky)/krátkodobé závazky (**rozvaha, řádek 102**)

Okamžitá likvidita = finanční majetek (**rozvaha, řádek 058**)/krátkodobé závazky (**rozvaha, řádek 102**)

## 6.2.2 Ukazatele rentability

Rentabilita vlastního kapitálu = čistý zisk (výkaz zisku a ztráty, řádek 60)/vlastní kapitál (rozvaha, řádek 068)

Rentabilita celkových aktiv = čistý zisk (výkaz zisku a ztráty, řádek 60)/aktiva (rozvaha, řádek 001)

Rentabilita tržeb = čistý zisk (výkaz zisku a ztráty, řádek 60)/tržby (výkaz zisku a ztráty, řádek 01 + řádek 05)

## 6.2.3 Ukazatele aktivity

Rychlost obratu aktiv = tržby (výkaz zisku a ztráty, řádek 01 + řádek 05)/aktiva celkem (rozvaha, řádek 001)

Rychlost obratu DM = tržby (výkaz zisku a ztráty, řádek 01 + řádek 05)/dlouhodobý majetek v zůstatkových cenách (rozvaha, řádek 003)

Rychlost obratu zásob = tržby (výkaz zisku a ztráty, řádek 01 + řádek 05)/zásoby (rozvaha, řádek 032)

Doba obratu zásob = zásoby (rozvaha, řádek 032)/(tržby (výkaz zisku a ztráty, řádek 01 + řádek 05)/360)

## **7. Charakteristika vybraného podniku z hlediska jeho majetkové struktury**

### **7.1. Charakteristika podniku**

Podnik, jehož majetkovou strukturou se bude zabývat tato bakalářská práce, nechce být jmenován, z tohoto důvodu zde nebude uveden jeho název a údaje, podle kterých by bylo možné podnik identifikovat, budou pozměněné.

Tento podnik vstoupil na český trh v roce 1991 jako podnik jednotlivce (fyzická osoba) a 11. října 1993 byl zapsán do obchodního rejstříku jako společnost s ručením omezeným.

Byl založen 2 společníky, kteří jsou zároveň jeho jednatelem a každý z nich má obchodní podíl 50 %. V této době má podnik ještě další dvě pobočky v Praze a v Plzni.

Produkce společnosti spadá do zpracovatelského průmyslu, konkrétně do skupiny výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (kromě strojů a zařízení). Společnost se zabývá projekcí, výrobou a montáží schodů, schodišť a zábradlí. Vyrábí hlavní, vedlejší, půdní, úsporná a úniková schodiště z nerez, oceli, dřeva, skla a kombinací těchto materiálů.

Předmětem činnosti firmy je:

1. obchodní činnost - koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej
2. zámečnictví

Společnost ve sledovaném období (2005–2007) vykazovala zisk, který se každým rokem zvyšoval. V roce 2005 byl zisk 4 465 000 Kč, v roce 2006 došlo k jeho navýšení

o 29,8 % a v roce 2007 se zisk zvýšil o dalších 50,9 %. Na konci roku 2007 tedy činil 8 749 000 Kč (viz. tab. 2)

Tab. 2: Výsledek hospodaření za účetní období ve sledovaném období 2005-2007 v tis. Kč.

<b>Položka</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>
Výsledek hospodaření za účetní období	4 465	5 797	8 749

Zdroj: výkazy společnosti

Firma v roce 2005 zaměstnávala 24 zaměstnanců, jednalo se o 6 řídicích pracovníků a 18 běžných pracovníků. V roce 2006 se zvýšil počet zaměstnanců na 27 (2 řídicí pracovníci a 25 běžných pracovníků), v roce 2007 se pak stav dále neměnil.

## **7.2. Analýza majetkové struktury podniku**

Pro rozvoj každého podnikání je nutné mít dostatek hmotných i jiných hospodářských prostředků. Nezbytné je jejich neustálé sledování a porovnávání v čase.

Tato bakalářská práce se bude zabývat majetkovou strukturou ve sledovaných letech 2005 – 2007 (viz. tab. 3).

Celková aktiva vybraného podniku byla na počátku sledovaného období 12 926 000,- Kč, v roce 2006 došlo k nárůstu o 54 % a v roce 2007 vzrostla dokonce o 177 %, na konci tohoto roku tedy činila již 55 428 000,-. V roce 2006 nárůst způsobil oběžný majetek, v roce 2007 investice do dlouhodobého hmotného majetku.

Tab. 3: Struktura podnikového majetku v letech 2005-2007

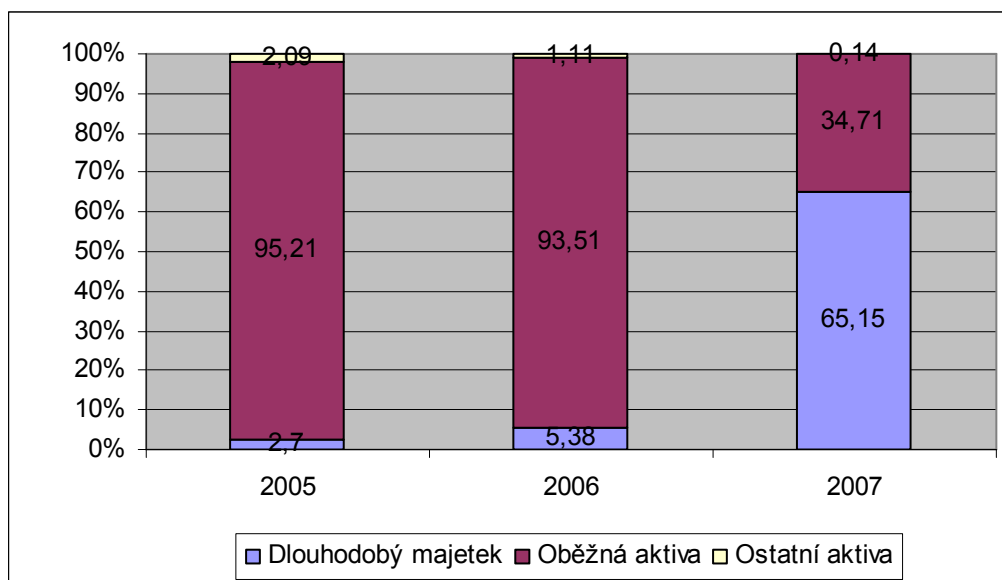
Položka	Stav majetku v tisících Kč			Stav majetku v %		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007
<b>AKTIVA CELKEM</b>	12 926	19 990	55 428	100,00	100,00	100,00
DLOUHODOBÝ MAJETEK	349	1 076	36 112	2,70	5,38	65,15
<b>Dlouhodobý nehmotný majetek</b>	0	61	32	0,00	0,31	0,06
Software	0	61	32	0,00	0,31	0,06
<b>Dlouhodobý hmotný majetek</b>	349	1 015	36 080	2,70	5,08	65,09
Pozemky	0	0	18 126	0,00	0,00	32,70
Stavby	0	0	11 594	0,00	0,00	20,92
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	0	1 015	1 474	0,00	5,08	2,66
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	0	0	4 886	0,00	0,00	8,82
<b>OBĚŽNÁ AKTIVA</b>	12 307	18 693	19 241	95,21	93,51	34,71
<b>Zásoby</b>	493	611	4 363	3,81	3,06	7,87
Materiál	220	297	357	1,70	1,49	0,64
Nedokončená výroba a polotovary	273	314	459	2,11	1,57	0,83
Zboží	0	0	3 547	0,00	0,00	6,40
<b>Krátkodobé pohledávky</b>	2 961	3 482	10 995	22,91	17,42	19,84
Pohledávky z obchodních vztahů	2 947	3 281	10 468	0,00	16,41	18,89
Stát - daňové pohledávky	0	127	0	0,00	0,64	0,00
Krátkodobé poskytnuté zálohy	14	74	527	0,11	0,37	0,95
<b>Krátkodobý finanční majetek</b>	8 853	14 600	3 883	68,49	73,04	7,01
Peníze	37	173	464	0,29	0,87	0,84
Účty v bankách	8 816	14 427	3 419	68,20	72,17	6,17
<b>OSTATNÍ AKTIVA</b>	270	221	75	2,09	1,11	0,14
Časové rozlišení	270	221	75	2,09	1,11	0,14

Zdroj: Výkazy společnosti

Součet dlouhodobého majetku a oběžného majetku tvoří téměř 100 % celkových aktiv, velikost ostatních aktiv je v porovnání s celkovým objemem zanedbatelná. V roce 2005 a 2006 ovlivňoval nejvýznamněji majetkovou strukturu oběžný majetek, který

tvořil více než 90 %. V roce 2007 se jeho hodnota snížila a největší část v majetkové struktuře zaujal dlouhodobý majetek s podílem 65 % na celkovém objemu aktiv (viz graf 1).

Graf. 1.: Struktura podnikového majetku v letech 2005 - 2007



Zdroj: výkazy společnosti

Hodnoty dlouhodobého majetku mají ve sledovaném období rostoucí tendenci. Zajímavý je především rok 2007, kdy došlo ke značnému nárůstu těchto hodnot, v absolutním vyjádření o 35 036 000,-. Tento nárůst byl způsoben navýšením položek dlouhodobého hmotného majetku (staveb a pozemků), protože podnik postavil novou výrobní halu a nakoupil pozemky, které měl do této doby v pronájmu.

Dlouhodobý nehmotný majetek, do kterého spadá ve sledovaném podniku pouze software, je v celkovém objemu dlouhodobého majetku zastoupen minimálně.

Dlouhodobý finanční majetek není v celkových aktivech zastoupen vůbec.

Tab. 4: Změny dlouhodobého majetku v letech 2005 – 2007

Položka	Stav majetku v tisících Kč			Změna majetku v procentech	
	2005	2006	2007	Index 2006/2005	Index 2007/2006
DLOUHODOBÝ MAJETEK	349	1 076	36 112	208,31	3256,13
<b>Dlouhodobý nehmotný majetek</b>	0	61	32	-	-47,54
Software	0	61	32	-	-47,54
<b>Dlouhodobý hmotný majetek</b>	349	1 015	36 080	190,83	3 454,68
Pozemky	0	0	18 126	-	-
Stavby	0	0	11 594	-	-
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	0	1 015	1 474	-	45,22
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	0	0	4 886	-	-

Zdroj: Výkazy společnosti, vlastní výpočty

Podobný vývoj jako u dlouhodobého majetku nastává i u majetku oběžného, který má též rostoucí tendenci. Během roku 2006 došlo k nárůstu o 52 %, což bylo způsobeno především zvýšením hodnoty krátkodobého finančního majetku. V roce 2007 nastal opětovný nárůst, ale v tomto případě pouze o 2 %.

V roce 2005 a 2006 tvoří největší část oběžného majetku krátkodobý finanční majetek (přes 90 %), naopak velikost zásob je vzhledem k celkovému objemu oběžného majetku nepatrná (pohybuje se mezi 3 % a 4 %).

V roce 2007 došlo ke změně ve vnitřní struktuře oběžného majetku, kdy se snížila hodnota krátkodobého finančního majetku, zejména na účtech v bankách. Naproti tomu se výrazně zvýšily krátkodobé pohledávky (konkrétně pohledávky z obchodních vztahů) a stav zásob, což bylo způsobeno nárůstem položky zboží, která měla v minulých letech nulovou hodnotu.

Tab. 5: Změny oběžného majetku v letech 2005 – 2007

Položka	Stav majetku v tisících Kč			Změna majetku v procentech	
	2005	2006	2007	Index 2006/2005	Index 2007/2006
OBĚŽNÝ MAJETEK	12 307	18 693	19 241	51,89	2,93
<b>Zásoby</b>	493	611	4 363	123,94	714,08
Materiál	220	297	357	35,00	20,20
Nedokončená výroba a polotovary	273	314	456	15,02	46,17
Zboží	0	0	3 547	-	-
<b>Krátkodobé pohledávky</b>	2 961	3 482	10 995	117,60	315,77
Pohledávky z obchodních vztahů	2 947	3 281	10 468	11,33	
Stát - daňové pohledávky	0	127	0	-	-100,00
Krátkodobé poskytnuté zálohy	14	74	527	428,57	612,16
<b>Krátkodobý finanční majetek</b>	8 853	14 600	3 883	164,92	26,60
Peníze	37	173	464	367,57	168,21
Účty v bankách	8 816	14 427	3 419	63,65	-76,30

Zdroj: Výkazy společnosti, vlastní výpočty

Majetkovou strukturu vybraného podniku bude vhodné porovnat s oborovým průměrem ve zpracovatelském průmyslu (viz tab. 6). Do oborového průměru jsou zařazeny podniky bez ohledu na velikost nebo právní formu subjektu. Skupina středních a velkých podniků je zařazena ze 100 %, skupina malých subjektů (10 – 99 zaměstnanců) z 55 % a u skupiny mikropodniků (0 – 9 zaměstnanců) je procento výběru 2,6 %.

Hodnoty majetku vybraného podniku se v letech 2005 a 2006 od oborového průměru velice liší. U sledovaného podniku se na celkových aktivech nejvíce podílí oběžný majetek (okolo 90 %), hodnota dlouhodobého majetku je v celkovém zastoupení velice nízká. Naproti tomu u ostatních podniků v oboru je velikost položek dlouhodobého a oběžného majetku vyrovnaná. Oběžný majetek tedy zaujímá okolo 55 % celkových aktiv, zbytek připadá na majetek dlouhodobý.



Liší se i vnitřní struktura oběžného majetku, zatímco u podniků zahrnutých do oborového průměru se na oběžných aktivech nejvíce podílí pohledávky, u hodnoceného podniku toto místo zaujímá krátkodobý finanční majetek.

Ke zlomu dochází v roce 2007, kdy se struktura majetku ve sledovaném podniku přiblížila majetkové struktuře oborového průměru.

V hodnotě celkových aktiv je tento rok nejvíce zastoupen dlouhodobý majetek, jeho velikost je však v hodnoceném podniku o 24,85 % nižší než u ostatních firem ve zpracovatelském průmyslu.

Oběžná aktiva se v oborovém průměru podílejí 54,89 % na celkovém majetku, což je o 20,18 % více než u analyzovaného podniku.

Tab. 6: Porovnání majetkové struktury vybraného podniku s oborovým průměrem ve zpracovatelském průmyslu v letech 2005 a 2006 (v %)

Položka	2005		2006		2007
	Sledovaný podnik	Oborový průměr	Sledovaný podnik	Oborový průměr	Sledovaný podnik
<b>AKTIVA CELKEM</b>	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
DLOUHODOBÝ MAJETEK	2,70	41,70	5,38	40,30	65,15
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,00	1,16	0,31	1,22	0,06
Dlouhodobý hmotný majetek	2,70	40,54	5,08	39,08	65,09
Dlouhodobý finanční majetek	0,00	4,32	0,00	4,81	0,00
<b>OBĚŽNÁ AKTIVA</b>	95,21	53,98	93,51	54,89	34,71
Zásoby	3,81	15,98	3,06	15,89	7,87
Pohledávky	22,91	29,87	17,42	31,05	19,84
Krátkodobý finanční majetek	68,49	8,13	73,04	7,95	7,01
OSTATNÍ AKTIVA	2,09	0,00	1,11	0,00	0,14

Zdroj: Výkazy společnosti, Český statistický úřad (majetková struktura v tomto roce bude porovnána s oborovým průměrem za rok 2006, protože údaje za rok 2007 nebyly dosud zveřejněny)

## 8. Aplikace vybraných metod hodnocení majetkové struktury

Majetková struktura podniku bude zhodnocena pomocí finanční analýzy, konkrétně pomocí poměrových ukazatelů.

Poměrová analýza bude zaměřena na ukazatele rentability, aktivity a likvidity. Pomocí ukazatelů rentability bude zhodnocen výsledek podnikatelské činnosti, pomocí ukazatelů likvidity oběžný majetek a pomocí ukazatelů aktivity majetek dlouhodobý.

### 8.1. Financování majetkové struktury

Podnik musí být optimálně financován, je velice důležité, aby byl dodržen správný poměr vlastního a cizího kapitálu.

Zlaté pravidlo vyrovnání rizika říká, že vlastní zdroje by měly převyšovat zdroje cizí. V krajním případě by měl být poměr vlastního a cizího kapitálu roven 1.

Z tabulky 7 lze vyčíst, že zlaté pravidlo vyrovnání rizika je splněno pouze v roce 2006, kdy je vlastní kapitál 1,39krát vyšší než kapitál cizí. Nejhorší situace nastala v roce 2007, kdy je poměr cizího kapitálu k vlastnímu téměř 3:2.

Tab. 7: Poměr vlastního a cizího kapitálu za sledované období 2005 – 2007

Položka	2005	2006	2007
Vlastní kapitál	5 760	11 556	20 305
Cizí kapitál	7 166	8 292	35 123
Poměr vlastního a cizího kapitálu	0,80	1,39	0,57

Zdroj: výkazy společnosti, vlastní výpočty

Stejně důležité jako správný poměr vlastního a cizího kapitálu je i poměr kapitálu krátkodobého a dlouhodobého. Likvidní majetek je zapotřebí financovat krátkodobým kapitálem, dlouhodobý majetek by měl být financován naopak kapitálem dlouhodobým.

Tab. 8: Financování majetku ve sledovaném období 2005 – 2007

Položka	2005	2006	2007
Dlouhodobý majetek	349	1 076	55 428
Oběžný majetek	12 307	18 693	19 241
Dlouhodobý kapitál	6 004	11 638	22 705
Krátkodobý kapitál	6 922	7 648	15 212

Zdroj: výkazy společnosti

V tabulce 8 je uvedeno financování majetku za sledované období 2005 – 2007. Odtud lze vyčíst, že v roce 2005 a 2006 hodnoty dlouhodobého kapitálu neúměrně převyšují hodnoty dlouhodobého majetku. Tato situace je pro podnik nepříznivá, protože dlouhodobý kapitál je dražší než kapitál krátkodobý a jeho použití ke krytí krátkodobého majetku je nevhodné.

Poměr dlouhodobého majetku a dlouhodobého kapitálu se v roce 2007 výrazně zvýšil. Jelikož je jeho hodnota větší než 1, došlo k tomu, že podnik byl v tomto roce naopak podkapitalizován. To bylo způsobeno rozšířením podniku, v jehož důsledku došlo k růstu aktiv, která nejsou kryta potřebnými zdroji. Podniku by v tomto roce pomohlo, kdyby navýšil vlastní kapitál, aby byl dlouhodobý majetek financován z dlouhodobých zdrojů.

Tab. 9: Podíl dlouhodobého majetku a dlouhodobého kapitálu za sledované období 2005 - 2007

Položka	2005	2006	2007
Dlouhodobý majetek (v tis. Kč)	349	1076	55 428
Dlouhodobý kapitál (v tis. Kč)	6 004	11 638	22 705
<b>Podíl dl. majetku a dl. kapitálu</b>	<b>0,06</b>	<b>0,09</b>	<b>2,44</b>

Zdroj: výkazy společnosti, vlastní výpočty

Z tabulky 10, ve které jsou uvedeny hodnoty oběžného majetku a krátkodobého cizího kapitálu, je zřejmé, že po celé sledované období hodnota oběžných aktiv převyšuje krátkodobý cizí kapitál, vzniká zde tedy čistý pracovní kapitál. Z toho lze usuzovat, že firma má dobré finanční zázemí a je zde utvořen „finanční polštář“, který

umožní firmě pokračovat ve svých aktivitách i v případě, že by ji potkala nějaká nepříznivá událost, která by vyžadovala vysoký výdej peněžních prostředků.

Tab. 10: Čistý pracovní kapitál za sledované období 2005 – 2007 v tis. Kč

Položka	2005	2006	2007
Oběžná aktiva	12 307	18 693	19 241
Krátkodobý cizí kapitál	6 922	7 648	15 212
<b>Čistý pracovní kapitál</b>	<b>5 385</b>	<b>11 045</b>	<b>4 029</b>

Zdroj: výkazy společnosti, vlastní výpočty

## 8.2. Analýza likvidity podniku

Jelikož v letech 2005 a 2006 dosahuje čistý pracovní kapitál vyšších hodnot a zároveň je v tomto období krátkodobý majetek financován i dlouhodobými zdroji, lze předpokládat, že firma bude schopna hradit včas své splatné závazky a že hodnoty ukazatelů likvidity budou v tomto období vyšší. V roce 2007 dochází ke změně, výrazně se zvýšil dlouhodobý majetek a dlouhodobý kapitál na jeho financování nestačí, proto je financován i z krátkodobého kapitálu. Je tedy patrné, že se hodnoty ukazatelů likvidity v tomto roce snížily.

Výpočty ukazatelů likvidity jsou uvedeny v tabulce 11. Při srovnání běžné likvidity s obecně doporučenými hodnotami je patrné, že se vykazované hodnoty podniku v letech 2005 a 2006 pohybují v jejich rozmezí. Nízká hodnota běžné likvidity v roce 2007 je způsobena velkým množstvím krátkodobých závazků, především položkami závazky z obchodních vztahů a krátkodobé přijaté zálohy. Pro podnik z toho vyplývá, že v roce 2007 by se mohl dostat do platební neschopnosti a nebude schopen dostát svým závazkům, což představuje riziko pro věřitele.

Rozdíl pohotové likvidity a běžné likvidity spočívá v odečtení zásob z oběžného majetku. Nízké zastoupení zásob v oběžném majetku způsobilo, že hodnoty pohotové likvidity jsou v letech 2005 a 2006 oproti doporučeným hodnotám vysoké. Tato situace je příznivá z hlediska věřitelů, nikoli však z hlediska vedení podniku. Dochází zde totiž k neproduktivnímu vázání peněžních prostředků v oběžném majetku, jehož výnosnost je

téměř nulová. V roce 2007 nastal u pohotové likvidity příznivý stav, její hodnoty se pohybovaly jenom mírně pod doporučenou hranicí.

Očištěním pohotové likvidity o krátkodobé pohledávky získáme likviditu okamžitou, jedná se o nejpřísnější ukazatel, který měří schopnost podniku hradit právě splatné závazky. Hodnota tohoto ukazatele je ve srovnání s doporučenými hodnotami v letech 2005 a 2006 poměrně vysoká. V roce 2007 se stav okamžité likvidity razantně snížil a přiblížil se hranici doporučených hodnot.

Tab. 11: Porovnání jednotlivých ukazatelů likvidity s doporučenými hodnotami za sledované období 2005 – 2007.

Ukazatel	2005	2006	2007	Doporučené hodnoty
<b>Běžná likvidita</b> (oběžný majetek/krátkodobé závazky)	1,78	2,45	1,26	1,5 - 2,5
<b>Pohotová likvidita</b> (oběžný majetek - zásoby/krátkodobé závazky)	1,71	2,36	0,98	1,0 - 1,5
<b>Okamžitá likvidita</b> (finanční majetek/krátkodobé závazky)	1,28	1,91	0,26	0,5

Zdroj: výkazy společnosti, vlastní výpočty

### 8.3. Analýza rentability podniku

Ukazatele pohotové a okamžité likvidity dosahují vyšších hodnot v letech 2005 a 2006, dalo by se tedy předpokládat, že ukazatele rentability budou v tomto období nízké. Z tabulky 12 je však patrné, že firma je po celé sledované období zisková a dosahuje výborných výsledků.

Ukazatele rentability analyzované společnosti jsou ve srovnání s obdobnými firmami nesrovnatelně vysoké. Nejvýraznější rozdíl lze pozorovat u rentability vlastního kapitálu, kdy např. v roce 2005 je téměř 6krát vyšší než u ostatních podniků zařazených do oborového průměru. Tato situace je zapříčiněna tím, že hodnota vlastního kapitálu je ve sledovaném období nízká. Tento ukazatel je důležitý především pro majitele podniku, kteří mají zájem na tom, aby byla jeho hodnota co nejvyšší. Toto se v analyzovaném podniku vydařilo, protože např. v roce 2007 připadá na 1 Kč investovanou do podniku vlastníky 43,09 Kč čistého zisku.

U rentability celkového kapitálu dosahuje podnik nejlepších výsledků v roce 2005, poté se jeho hodnoty ve sledovaném období snižují. Tento rok převyšuje hodnota ROA oborový průměr více než 5krát. Z toho vyplývá, že podnik dokáže vložené prostředky dobře zhodnotit.

U ukazatele rentability tržeb, jako u jediného, dochází za sledované období k růstu. Ve srovnání s obdobnými firmami je jeho hodnota v letech 2005 a 2006 3krát až 4krát vyšší. V roce 2007 přinesla podniku 1 Kč tržeb až 17,92 Kč čistého zisku.

Tab. 12: Porovnání jednotlivých ukazatelů rentability s oborovými průměry za sledované období 2005 – 2007

Ukazatel	2005		2006		2007
	Sledovaný podnik	Oborový průměr	Sledovaný podnik	Oborový průměr	Sledovaný podnik
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) v %	77,36	13,21	50,16	16,04	43,09
Rentabilita celkového kapitálu (ROA) v %	34,54	6,36	29,13	7,78	15,78
Rentabilita tržeb (ROS) v %	15,07	4,44	17,06	5,31	17,92

Zdroj: výkazy společnosti, Český statistický úřad, vlastní výpočty (výsledky podniku za rok 2007 budou srovnávány s oborovým průměrem za rok 2006, protože údaje za rok 2007 nejsou dosud zveřejněny)

## 8.4. Analýza aktivity podniku

Ukazatele aktivity měří, jak efektivně podnik hospodaří se svými prostředky. Nejčastěji se v podniku sledují ukazatele rychlosti obratu celkových aktiv, rychlosti obratu dlouhodobého majetku, rychlosti obratu zásob a doby obratu zásob. Výsledky těchto ukazatelů uvádí tabulka 13.

V letech 2005 a 2006 jsou hodnoty celkových aktiv i oběžného majetku velice nízké, lze tedy předpokládat, že ukazatele rychlosti obratu budou vysoké, naproti tomu hodnoty doby obratu budou nízké.

Z tabulky je zřejmé, že výsledky ukazatelů aktivity analyzovaného podniku za rok 2005 a 2006 nekorespondují se stavem těchto ukazatelů u srovnatelných firem. Ke zlomu dochází v roce 2007, kdy se jejich hodnoty přiblížily oborovému průměru.

Rychlost obratu celkových aktiv ve sledovaném období klesá, nejvyšší hodnoty dosáhla v roce 2005, kdy se celková aktiva obrátila 2,29krát. Méně příznivá situace nastala v roce 2007, kdy je hodnota rychlosti obratu aktiv ve srovnání s oborovým průměrem nízká, dokonce klesla i pod minimální doporučenou hodnotu 1. To svědčí o tom, že podnikatelská aktivita je nízká, proto by měla firma navýšit tržby, nebo odprodat některá aktiva.

Hodnoty dalšího ukazatele, tedy rychlosti obratu dlouhodobého majetku, jsou ve srovnání s podniky zařazenými do oborového průměru v roce 2005 a 2006 nesrovnatelně vysoké. To je způsobeno velmi nízkou hodnotou dlouhodobého majetku v tomto období. V roce 2007 došlo k výraznému navýšení dlouhodobého majetku, z čehož vyplývá, že hodnota rychlosti obratu dlouhodobého majetku prudce poklesla.

Ukazatel rychlosti obratu zásob má klesající tendenci, v roce 2005 se zásoby obrátily až 60krát. V roce 2007 se hodnota tohoto ukazatele snížila a zásoby se obrátily 11krát. Ve srovnání s oborovým průměrem je hodnota rychlosti obratu aktiv v analyzovaném podniku vyšší, firma tedy nemá zbytečné nelikvidní zásoby, které by vyžadovaly nadbytečné financování. Nadměrná hodnota tohoto ukazatele v letech 2005 a 2006 se dala předpokládat, protože i hodnota běžné likvidity je v tomto období vysoká.

Když rychlost obratu zásob za sledované období klesala, je zřejmé, že doba obratu zásob se za sledované období bude zvyšovat. V roce 2005 se zásoby obrátily za 6 dní, v roce 2007 trval obrat zásob už 33 dní.

Tab. 13: Porovnání jednotlivých ukazatelů likvidity s oborovými průměry za sledované období 2005 – 2007

Ukazatel	2005		2006		2007
	Sledovaný podnik	Oborový průměr	Sledovaný podnik	Oborový průměr	Sledovaný podnik
Rychlost obratu aktiv (za rok)	2,29	1,56	1,70	1,60	0,88
Rychlost obratu dlouhodobého majetku (za rok)	84,87	3,86	31,58	4,11	1,35
Rychlost obratu zásob (za rok)	60,10	9,79	55,61	10,07	11,19
Doba obratu zásob (ve dnech)	5,99	36,77	6,47	36,25	32,18

Zdroj: výkazy společnosti, Český statistický úřad, vlastní výpočty (výsledky podniku za rok 2007 budou srovnávány s oborovým průměrem za rok 2006, protože údaje za rok 2007 nejsou dosud zveřejněny)



## **9. Posouzení resp. návrh změny majetkové struktury včetně dopadů na ekonomické výsledky podniku**

Ve zvoleném podniku byla provedena analýza poměrovými ukazateli za sledované období 2005 – 2007. Vzhledem k výsledkům ukazatelů rentability, likvidity a aktivity lze konstatovat, že finanční situace podniku je dobrá.

Na celkovém objemu aktiv se v prvních dvou letech nejvíce podílel oběžný majetek (hodnotou přes 90 %), který je převážně tvořen krátkodobým finančním majetkem (zejména položkou účty v bankách). Dlouhodobý majetek byl zastoupen minimálně, jeho největší část zaujímal dlouhodobý hmotný majetek.

V roce 2007 došlo k výstavbě nové haly a nákupu doposud pronajímaných pozemků, což vedlo k razantnímu navýšení položky dlouhodobého majetku. V důsledku toho nastala i změna ve vnitřní struktuře oběžného majetku, kdy došlo ke snížení krátkodobého finančního majetku a naproti tomu vzrostla položka krátkodobých pohledávek. Největší podíl na celkových aktivech zaujal v tomto roce dlouhodobý majetek hodnotou 65,15 %.

Na majetkovou strukturu je nutné pohlížet i z hlediska financování. V letech 2005 a 2006 dlouhodobý kapitál neúměrně převyšuje dlouhodobý majetek, dochází tedy k situaci, kdy je dlouhodobým kapitálem zčásti financován i majetek krátkodobý. Z toho vyplývá, že podnik je finančně stabilní, ale nehospodárný. Odlišná situace nastala v roce 2007, neboť se poměr dlouhodobého majetku a dlouhodobého kapitálu výrazně zvýšil. To způsobilo, že dlouhodobý majetek je částečně financován i z krátkodobých zdrojů, což je velice riskantní.

Poměr vlastního a cizího kapitálu je dodržen pouze v roce 2006, kdy vlastní kapitál převyšuje kapitál cizí o 40 %. Nejméně příznivá situace nastala v roce 2007, kdy je cizí kapitál o 73% vyšší než kapitál vlastní.

Prostřednictvím ukazatelů běžné likvidity bylo zjištěno, že sledovaný podnik dosahoval v letech 2005 a 2006 příznivých hodnot. Problém by mohl nastat v roce 2007, kdy jsou z krátkodobých zdrojů zčásti financována i stálá aktiva. Vzniká tedy riziko pro věřitele, že se podnik dostane do platební neschopnosti a nebude schopen dostát svým závazkům.

Z pohledu pohotové likvidity byl podnik po celé sledované období schopen splácet své závazky, aniž by musel prodávat zásoby. Vysoká hodnota pohotové likvidity v roce 2005 a 2006 však ukazuje na nevhodné uložení peněžních prostředků v oběžném majetku.

Hodnoty okamžité likvidity svědčí o tom, že podnik by měl být schopen po celé sledované období hradit své okamžitě splatné závazky.

Na základě ukazatelů rentability bylo zjištěno, že firma je po celé sledované období zisková. Velmi dobrých výsledků dosáhla firma u rentability vlastního kapitálu, což je přínosné především pro majitele podniku. V roce 2007, kdy byla hodnota ROE nejnižší, přinesla 1 Kč investovaná vlastníky do podniku 43 Kč čistého zisku. Tato situace byla zapříčiněna větším použitím cizího kapitálu, který se vyznačuje tím, že je levnější než kapitál vlastní.

Hodnoty rentability celkového kapitálu analyzovaného podniku vysoce převyšují oborový průměr. V čase však dochází u ROA k poklesu, což je způsobeno především snižující se hodnotou rychlosti obratu aktiv. Rentabilita tržeb za sledované období roste a např. v roce 2007 přináší 1 Kč tržeb téměř 18 Kč čistého zisku.

Při hodnocení efektivnosti hospodaření podniku s aktivy bylo zjištěno, že podnik dosahoval velmi příznivých výsledků v letech 2005 a 2006, kdy hodnoty všech ukazatelů u sledovaného podniku výrazně převýšily oborový průměr. Tento stav způsobila velmi nízká hodnota zásob, dlouhodobého majetku i celkových aktiv. V roce 2007 došlo k navýšení těchto položek a hodnoty ukazatelů aktivity se změnily, v některých případech klesly i pod hranici oborového průměru. Z toho vyplývá, že v posledním sledovaném roce vznikají podniku zbytečné náklady a snižuje se výnosnost, což je vidět i na ukazateli ROA.

Jak již bylo zmíněno, podnik je v dobré finanční situaci. Do budoucna by měl však věnovat pozornost následujícím skutečnostem a zaměřit se na tyto opatření:

- zvýšit hodnotu vlastního kapitálu, aby v případě platební neschopnosti nebyla ohrožena finanční situace podniku
- věnovat pozornost neúměrně se zvyšujícím krátkodobým závazkům oproti oběžnému majetku, aby podniku do budoucna nevznikl nekrytý dluh

## 10. Závěr

Cílem bakalářské práce bylo klasifikovat majetkovou strukturu včetně zdrojů financování. Na základě výsledků provedené analýzy lze konstatovat, že majetková struktura vzhledem k oborovému průměru nebyla ani v jednom sledovaném roce optimální. V prvních dvou letech byla velice nízká hodnota oběžného majetku, na kterém se nejvíce podílel krátkodobý finanční majetek a krátkodobé pohledávky. Tento stav způsobil vysokou hodnotu pohotové a okamžité likvidity.

V roce 2007 došlo ke změně majetkové struktury, ani to však nevedlo k její optimalizaci. Velký nárůst hodnoty dlouhodobého majetku způsobil, že jeho podíl na celkových aktivech je vyšší. Tento stav se projevil zejména v nízkých hodnotách rychlosti obratu aktiv a rychlosti obratu dlouhodobého majetku.

Na závěr je důležité zdůraznit, že podnik bude muset neustále sledovat vývoj a strukturu majetku i kapitálu, aby mohl včas odhalit a odstranit nedostatky, které by v delším časovém horizontu mohly vést ke zhoršení finanční situace podniku.

## Seznam použité literatury

1. SYNEK, Miloslav. *Manažerská ekonomika*. 3. aktualiz. vyd. Praha : Grada Publishing, 2003. 466 s. ISBN 80-7169-211-5.
2. VALACH, Josef. *Finanční řízení podniku*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha : EKOPRESS, 1999. 324 s. ISBN 80-86119-21-1.
3. MÜLLEROVÁ, Libuše. *Podvojný účetnictví 2*. 1. vyd. Praha : VŠE, 1997. 240 s. ISBN 80-7079-788-6.
4. PRAŽSKÁ, Lenka, JINDRA, Jiří. *Obchodní podnikání*. 1. vyd. Praha : Management Press, 1997. 880 s. ISBN 80-85943-48-4.
5. SYNEK, Miloslav. *Podniková ekonomika*. 2. vyd. Praha : C.H.Beck, 2000. 456 s. ISBN 80-7179-388-4.
6. KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 9. aktualiz. vyd. Praha : Polygon, 1999. 373 s. ISBN 80-85967-93-6.
7. WÖHE, Günter, DVOŘÁK, Jiří. *Úvod do podnikového hospodářství*. 1. vyd. Praha : C.H. Beck, 1999. 748 s. ISBN 80-7179-014-1.
8. STŘELEČEK, František. *Analýza podnikové činnosti 2*. 1. vyd. České Budějovice : ZF, 1992. 86 s. ISBN 80-85645-02-5.
9. KISLINGEROVÁ, Eva. *Manažerské finance*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004. 714 s. ISBN 80-7179-802-9.
10. GRÜNDWALD, Rolf, HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd. Praha: VŠE. 1996. 197 s. ISBN 80-7079-257-4.
11. JAKUBSKÝ, Radek. *Www.daneaucetnictvi.com* [online]. [cit. 2009-01-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.daneaucetnictvi.com/ucetnictvi/zrizovaci-vydaje.htm>>.
12. *Www.czso.cz* [online]. c2009 , 13.8.2008 [cit. 2009-02-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/p/8006-08>>.